ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

'Αριθμὸς 28

'Εν 'Αθήναις τῇ 23 Μαΐου 1899.

Η ΤΡΑΜΠΑΛΑ

(Εἰκὼν τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Περὲζ, ἐκτεθεῖσα εἰς τὴν ἐφετεινὴν Γερμανικὴν Ἔκθεσιν)

ΑΤΤΙΚΑΙ ΝΥΚΤΕΣ

ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ὑπαίθριοι Ἀθῆναι.—Σκίτσα καὶ εἰκόνες.—Οἱ ἔρωτες εἰς τὸν οὐρανόν.—Τί γίνεται εἰς τὰ ἄκρα.—Τὰ λόγια τῆς νύχτας.

Ἤρχισεν ἡ νυκτερινὴ ζωή, ἡ ζωὴ ἡ διαρρέουσα ἐν τῷ μελιχρῷ φωτὶ τῆς πανσελήνου, ἡ γελῶσα ἐν τῇ σκιᾷ ἡ πανηγυρίζουσα ἐν τῷ ἡμίφωτι. Αἱ Ἀθῆναι αἱ ὑπαίθριοι θορυβοῦν, γελοῦν, τραγουδοῦν, λέγουν.

Αἱ νύκτες αἱ γαλαναὶ αἱ ἐξυφασμέναι ἀπὸ τὸ γαλανὸν φῶς τῶν ἄστρων, αἱ βαπτισμέναι εἰς τὰς ἐκπνοὰς τῶν δειλινῶν, αἱ τρελλαὶ νύκτες αἱ ὑπερτάτου κάλλους περνοῦν κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ σφυρηλατοῦν ἀδάμαντας καὶ κόχλους μαργαριτῶν φεγγοβόλους.

Εἶνε ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ ζωὴ εἶνε νὺξ καὶ ὄχι ἡμέρα, φῶς λιπόθυμον καὶ ὄχι φῶς πυρπολοῦν, θαμβὴ ἀκτὶς ἐκπνέοντος ἄστρου καὶ ὄχι χρυσοῦς καταρράκτης ξανθῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

* *

Αἱ Ἀθῆναι ζοῦν, κινοῦνται, ἀναπνέουν εἰς τὸ σκότος. Ὑπὸ τοὺς λαμπτῆρας τῶν ἠλεκτρικῶν φώτων, ὑπὸ τοὺς σκυμμένους κλάδους τῶν πιπεριῶν, παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ τὸ κῦμα ἑορτάζουν οἱ ἐρασταὶ τὴν ἐπέτειον τοῦ πρώτου φιλήματος καὶ οἱ ποιηταὶ ἀναπολοῦντες τὸ λεξικὸν καταδιώκουν ὁμοιοκαταληξίας.

Ὁ ὑπαίθριος ἔρως τῇ συνοδείᾳ κιθάρας καὶ μανδολίνου καίει ὑπὸ τὰ παράθυρά της καὶ ὀλοφύρεται τῇ συνοδείᾳ... ἀστυνομικῶν ὀργάνων...

Ὅρκοι καὶ ἐκμυστηρεύσεις δειλαὶ καὶ ὁμολογίαι καὶ φράσεις μετὰ ἢ ἄνευ ἀττικοῦ ἅλατος ζοῦν μίαν στιγμὴν εἰς τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα καὶ ἀποθνήσκουν ἔπειτα.

* *

Ἡ σελήνη ἡ Ἀττική, ἡ σελήνη ἡ ὁλόφωτος, ἡ ἀειπάρθενος τῶν Ὀλυμπίων θεῶν ἡ ἀναζητοῦσα τὸν Ἐνδυμίωνα, ἡ Φρέϊα τῶν Ἄζων, τῶν Σκανδιναυῶν, ἡ ἀναζητοῦσα τὸν Ὀδούρ, ἡ σελήνη ἡ αἰωνίως ὠχρά, ἡ αἰωνίως ἄρρωστη, νοσηλεύεται πάλιν εἰς τὸν Ἀττικὸν οὐρανόν.

Αἱ δεκαπέντε ἡμέραι τῶν ἐρωτικῶν της συνεντεύξεων ὑπὸ τοὺς κυανοὺς θόλους πανηγυρίζονται ἐδῶ κάτω εἰς τὴν πλημμύραν τῶν παλλεύκων ἀκτίνων της.

* *

Κολυμβᾷ εἰς τὰ κύματα τοῦ Φαλήρου, ἐρευνᾷ εἰς τὸ πράσινον φύλλωμα, ἀναρριχᾶται εἰς τὸν Λυκαβηττόν, κατέρχεται εἰς τὰ βάθη τοῦ Σαρωνικοῦ. Αἱ ἀκτῖνες της ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ Παρθενῶνος πλέκουν ἱστοὺς χρυσοὺς καὶ πέπλον ὑφαίνουν μελίχρυσον.

Καὶ ζητεῖ αἰωνίως, ζητεῖ φιλήματα καὶ θωπείας. Ἡ γεροντοκόρη τῶν οὐρανῶν, ἡ ὠχρὰ φιλάρεσκος καὶ κομψευομένη.

Τὸ κόρτε της σκανδαλωδέστατον, κόρτε διὰ τὸ ὁποῖον ὁ οὐρανὸς διατελεῖ ἀνάστατος.

Σελήνη ντιστεγκέ, ὠχροτέρα ἀπὸ ἄλλοτε, σελήνη διανύουσα τὸ ἀπὸ ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν διάστημα ἐφ' ἁμάξης.

* *

Ραντεβουδάκια μὲ τὸν Ὑμηττόν, κρυφομιλήματα μὲ τὸν Λυκαβηττόν, περιπτύξεις καὶ φιλήματα μὲ τὸν Σαρωνικόν.

Καὶ κἄτι μικρούλικα συννεφάκια, γραμματάκια ἐρωτικά, ποῦ τῆς στέλνουν οἱ φίλοι της μὲ τὸν ἄνεμον ξεδιπλώνονται μπροστά της.

* *

Τώρα δὰ εἶνε εἰς τὸ φόρτε της.

Ὅπου δένδρα πυκνόφυλλα, ὅπου ἀναδενδράδες καὶ κλῶνοι κισσοῦ, ὅπου κῦμα καὶ γαλήνη φιλεῖ καὶ θωπεύει.

Καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ἐραστάς.

Καὶ... ἐπιμελεστέρα τοῦ κ. Εὐταξίου, ὑποβάλλει νομοσχέδια προστατευτικὰ περὶ ἔρωτος.

* *

Κυβερνᾷ τὰς Ἀθήνας τὴν νύκτα ἡ σελήνη, ἡ χειραφετημένη πλέον σελήνη τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος, ἡ κυρία Παρρὲν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ οὐρανοῦ.

Ὑπὸ τὸ φῶς της ζοῦν καὶ ἀναπνέουν τὴν νύκτα αἱ 200 χιλιάδες αἱ κατοικοῦσαι τὸ Ἄστυ.

* *

Ἀλλ' ἡ νυκτερινὴ ζωὴ χύνεται μὲ θόρυβον περισσότερον πέραν τοῦ κέντρου, εἰς τὰ ἄκρα τὰ ὁποῖα προστατεύει ἡ σκιά. Ἐκεῖ καὶ ὁ ἔρως κυκλοφορεῖ εὐκολώτερον καὶ τὰ χείλη τολμοῦν καὶ αἱ χεῖρες προβαίνουν εἰς τὸ «ἀπονενοημένον διάβημα» τοῦ ἐξ ἐφόδου ἐναγκαλισμοῦ.

Καὶ κάπου, κάπου καὶ κανένα δραματάκι.

— Μ' ἀγαπᾷς;

— ! ! !

— Γιατί σωπαίνεις;

— Γιατί!... δὲν σ' ἀγαπῶ.

— Ἀλλά...

— Περίμενε... ἴσως σ' ἀγαπήσω... μετὰ ἓν ἔτος!

— Ἀλλ' αὐτὴ εἶνε ὑπόσχεσις κομματάρχου ἀναμένοντος τὴν νέαν Κυβέρνησιν.

— ! ! !

* *

Καὶ τὰ λόγια τῆς νυκτός, λόγια συγκεχυμένα, ἀκατάληπτα πολλάκις κυλοῦν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μέσα εἰς τὴν γαλήνην τῆς νυκτός.

Τὰ ζεύγη περνοῦν καὶ τὸ κρυφομίλημα τῶν φίλων ἀκούεται μόνον.

— Μὰ τὴν ἀγάπῃ ἀλήθεια;

— Εἶμαι τρελλὸς μαζῆ της. Ἀλλὰ εἶνε μυστήριον δι' ἐμὲ ἡ γυναῖκα αὐτή. Δὲν ξεύρω τί θελει.

— Δὲν θὰ σὲ πιστεύῃ ἴσως.

— Ὄχι, διότι ἔκλαυσα εἰς τὰ πόδια της, διότι ἔκλαυσα σὰν παιδί.

— Ἀλλὰ τότε;

— Κ' ἐγὼ δὲν ἠξεύρω. Κοντεύω νὰ τρελλαθῶ. Τί νὰ κάνω γιὰ νὰ τὴν λησμονήσω, τί νὰ κάνω, πές μου; Τὴν ἀγαπῶ μὲ λύσσα. Ἐγνώρισα τόσες γυναῖκες, μὲ ὅλες ἔπαιξα καὶ μὲ ὅλες ἐγέλασα, μὲ αὐτὴν ὅμως τὴν ἔπαθα. Ὢ τὴν λατρεύω αὐτήν, αὐτὴν τὴν γυεαῖκα τὴν παράδοξον καὶ ἀκατάληπτον, τὴν ἀγαπῶ σὰν τρελλός, καὶ μοῦ ἔρχεται νὰ δαγκάσω τὴν γῆν ποῦ πατεῖ ἀπὸ τὴν λύσσαν μου.

— Εἶνε ὡραία;

— Εἶνε... ἀλλὰ θέλει νὰ εἶνε ἀρχαιολογικὸν λεξικόν...

* *

Καὶ φεύγουν τὰ λόγια τῆς νυκτὸς καὶ φεύγουν καὶ σβύνουν καὶ ξαναέρχονται καὶ ξαναφεύγουν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος παρωδεῖ:

«Ὢ, νύκτες νύκτες, ὅταν εἶσθε Ἀττικαί, εἶσθε....»

Τῖμος

ΜΕΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΤΕΧΝΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον διὰ συντόμου ἄρθρου ἀνεκίνησα προχθὲς ἀπὸ τὰς στήλας τῆς «Κυριακάτικης» συζητεῖται σήμερον εὐρύτατα μεταξὺ ὅλων τῶν κοινωνικῶν κύκλων τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῶν μεγάρων ἕως τὰ χαμόσπητα. Ὑπῆρξεν—ἂς ἐπιτραπῇ αὐτὸς ὁ ἐγωϊσμὸς—ὡς μία ἀποκάλυψις νέου κόσμου, καὶ ὡς μία ἀπόδειξις νέων ὁδῶν, διὰ τὰς ὁποίας τώρα ὅλοι καὶ ὅλαι ζητοῦν πληροφορίας.

Εἰς τὴν φιλανθρωπικὴν ἀγορὰν τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων προχθὲς κυρίαι καὶ δεσποινίδες συνεζήτουν μετὰ ζωηρότητος τὸ ζήτημα τοῦτο, ὡς πληροφοροῦμαι δὲ μία ἐκ τῶν νεαρῶν ἐκείνων ἐρασιτεχνίδων, αἱ ὁποῖαι διέπρεψαν εἰς τὴν πηλοπλαστικὴν τοῦ Παρνασσοῦ ἐδέχθη μετὰ πολλὰς παρακλήσεις νὰ διδάξῃ τὸ μάθημα τοῦτο εἰς μίαν τάξιν πτωχῶν κορασίων τῆς πόλεώς μας.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ παράσχωμεν ἀληθινὴν ἐκδούλευσιν εἰς τὴν κοινωνίαν ἡμῶν θ' ἀναπτύξωμεν εὐρύτατα τὸ θέμα αὐτό, θὰ προκαλέσωμεν γνώμας κυριῶν καὶ εἰδικῶν, θὰ παρατάξωμεν τιμὰς καὶ ἀριθμοὺς καὶ ἐν γένει θὰ ἐξετάσωμεν το ζήτημα ὑπὸ ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι πολλὰ εἶναι τὰ καλὰ τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὴν συζήτησιν αὐτὴν ἠμποροῦν νὰ προκύψουν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἂς ἐξετάσωμεν τί γίνεται μὲ τὴν γυναικείαν ἐργασίαν, καὶ ἰδίως τὴν ραπτικήν, ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Ἑλλάδι.

Ἐκ τῆς συγκριτικῆς μελέτης τῆς καταστάσεως τῶν γυναικῶν ἐργατῶν εἰς τὰς τρεῖς αὐτὰς χώρας θὰ καταδειχθῇ φανερώτερα ἡ ἀνάγκη τῆς τροπῆς τοῦ γυναικείου μας κόσμου καὶ εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα.

ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

Ὁ κ. Μπερανζὲ ἐμελέτησε τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν καὶ τὰ πορίσματα τὰ ὁποῖα ἐξήγαγεν εἶναι πραγματικῶς ἀπελπιστικὰ διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ πολὺ ἐνθαρρυντικὰ διὰ τὴν νέαν ἀνοιγομένην ὁδόν.

Κατὰ τὸν Μπερανζέ, ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία γίνεται εἰς τὸ εἶδος τοῦτο οὐδαμοῦ ἀλλοῦ ἀπαντᾶται. Ἀπέναντι τῆς ἐργασίας τῶν ραπτριῶν καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν, οἱ μεταλλωρύχοι καὶ οἱ ἐκφορτωταὶ δὲν ἔχουν κανὲν δικαίωμα ἀπεργίας.

Δύω πρὸ πάντων εἴδη ἐργασίας, κατὰ τὸν Γάλλον κοινωνιολόγον, εἶναι τὰ περισσότερον πάσχοντα. Αἱ ράπτριαι καὶ αἱ ὑπάλληλοι καταστημάτων.

Πρὸ πάντων ὅμως αἱ ράπτριαι.

Εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ἐπαγγελμάτων ἐν Παρισίοις ἐφέροντο ἀναγεγραμμέναι 270 χιλιάδες ραπτριῶν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι μετὰ τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τὸ ὁποῖον κατέστησε τοὺς Παρισίους πρωτεύουσαν ὅλης τῆς Εὐρώπης σχεδόν, οἱ Παρίσιοι δίδουν τὸ σύνθημα τοῦ συρμοῦ, εἰς αὐτοὺς δὲ συγκεντροῦται ἡ ἀριστοκρατικὴ ραπτικὴ τοῦ κόσμου ὅλου, καὶ πάλιν ὅμως τὸ πλῆθος τῶν ραπτριῶν εἶνε πολὺ ἀνώτερον τῶν ἀναγκῶν τῆς πόλεως καὶ ἐν γένει τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο ἡ τάξις αὐτη τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν ψοφᾷ κυριολεκτικῶς τῆς πείνης.

Ἐκ τῶν 270 χιλιάδων ραπτριῶν ἡ στατιστικὴ ἐξάγει τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς:

10 κερδίζουν	100—300	χιλιάδας φράγκων ἐτησίως
100 »	25—50	» » »
300 »	10 - 30	» » »
5000 »	500—1000	» » »

Αἱ ἄλλαι πληρώνονται ἀπὸ 25 λεπτῶν μέχρι 3 φράγ. καθ' ἑκάστην.

Καὶ πεντήκοντα χιλιάδες κορασίων ἢ ἐργάζονται δωρεὰν ἀπὸ 6 μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν, ἢ **πληρώνουν ἀπὸ 50 λεπτῶν μέχρις ἑνὸς φράγκου.**

Ἐδῶ πλέον δὲν πρόκειται περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐργασίας μόνον, ἀλλὰ περὶ ἐκμεταλλευσεως τῆς τσέπης.

Ὑπάρχουν εἰς τὸ Παρίσι καταστήματα ραπτικὰ ἀπασχολοῦντα προσωπικὸν 300 ὅλων γυναικῶν.

Ἐξ αὐτῶν ἡ διευθύνουσα δύναται νὰ λαμβάνῃ 500 φρ. κατὰ μῆνα. Ὑπάρχουν ἀκόμη τρεῖς ἢ τέσσαρες ὑποδιευθύντριαι μὲ μισθὸν 300—400 φράγκων καὶ 50 ἢ 60 ἐργάτριαι ἀπὸ 3—5 φράγκα τὴν ἡμέραν.

Ἑκατὸν ἄλλαι ἐργάζονται διὰ πεντήκοντα λεπτὰ τὴν ἡμέραν καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐργάζονται καθ' ὁλοκληρίαν δωρεὰν ἢ πληρώνουσι μέχρι πεντήκοντα λεπτῶν τὴν ἡμέραν. Τοιουτοτρόπως ἐν μέγα Παρισινὸν κατάστημα ραπτικῆς δύναται πλὴν τῆς πελατείας του νὰ κερδίζῃ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, δηλ. τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν κορασίων, 100—200 φρ. καθ' ἑκάστην καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν κορασίων.

Εἰς τί ὅμως ἀποβλέπουν τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ πλάσματα τὰ ὁποῖα καὶ ἐργάζονται καὶ πληρώνουν; Εἰς τὴν διασπορὰν των ἔπειτα εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὅλαι αἱ ἐπαρχίαι τῆς Γαλλίας προμηθεύονται τώρα τὰς ραπτρίας των ἀπὸ τὸ Παρίσι. Εἰς τὸ Λυών, εἰς τὴν Μασσαλίαν, παντοῦ τέλος βλέπει τις ἐπιγραφὰς «.... ράπτρια ἐκ Παρισίων, πτυχιοῦχος τοῦ καταστήματος τάδε». Διότι καταντᾷ πραγματικῶς πτυχία νὰ παρέχωνται εἰς τὰ ἀτυχῆ αὐτὰ πλάσματα τὰ ὁποῖα μετὰ τριῶν ἐτῶν μαθητείαν τὴν ὁποίαν ἀκριβοπληρόνουν κατορθώνουν ἔπειτα νὰ κερδίζουν 25 λεπτὰ τὴν ἡμέραν ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη καὶ ἔπειτα ἀπέρχονται εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἐν φρικτῷ συναγωνισμῷ κατορθώνουν νὰ κερδίζουν ἐναγωνίως τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας.

Ἀλλ' ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἐν θλιβερώτερον σημεῖον εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν μαύρην ἱστορίαν.

Ἡ καθεστικὴ ζωή, ἡ κακὴ δίαιτα, ἡ στενοχωρία, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸ σκύψιμον κατεργάζονται καθημερινῶς φθισικὰς εἰς τὸ Παρίσι μεταξὺ τῆς τάξεως αὐτῆς τῶν ἐργατίδων.

Πραγματικῶς παρετηρήθη ὅτι μεταξὺ ἑκατὸν θανάτων ραπτριῶν, οἱ ἑξήκοντα ὀφείλονται εἰς τὴν φθίσιν. Αἱ πλεῖσται τῶν ραπτριῶν προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος ἐκ τῆς ἀρχικῆς ταύτης αἰτίας, ὅπως εἴπομεν ἤδη.

Εἰς τὰς ἄλλας μεταδίδεται τὸ νόσημα.

Πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν ἡ Παρισινὴ ἀστυνομία ἀπήτησεν ὅπως ὅλα τὰ ἐργοστάσια ραπτικῆς εἶναι εὐάερα ὑψηλὰ καὶ καλῶς φωτισμένα.

Δυστυχῶς τοῦτο δὲν γίνεται πλέον ἐντελῶς καὶ ἐνῷ οἱ ὁπως δήποτε φιλανθρωπότεροι διευθυνταὶ τοιούτων ἐργοστασίων συνεμορφώθησαν ἔκτοτε πρὸς τὴν ἀστυνομικὴν διάταξιν, ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ διὰ τοὺς ὁποίους αὐτη εἶναι γράμμα ἐντελῶς νεκρόν.

Καὶ οὕτω εἰς χῶρον χαμηλόν, ὑγρόν, στενὸν καὶ ἀνήλιον, ἑξήκοντα ἢ ὀγδοήκοντα κοράσια, διέρχονται ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως αὐτοῦ καὶ πέραν ἀκόμη τὴν κρισιμωτέραν περίοδον τῆς ἡλικίας των καὶ περίοδον τῆς ἀναπτύξεως.

Κάποια ὡδηγήθη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον κόρη νευροπαθής, ἡ ὁποία ἐδήλωσεν ὅτι, ὑποχρεωμένη νὰ διατρέφῃ ὁλόκληρον οἰκογένειαν καὶ ἑπομένως ἠναγκασμένη νὰ ἐργάζεται καὶ τὴν Κυριακήν, ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὸν ἥλιον παρὰ πέντε ἢ ἓξ φορὰς κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα.

Ἐπίσης δὲ καὶ τύφλωσιν κατεργάζεται συχνότατα αὐτὸ τὸ τρομερὸν εἶδος τῆς ἐργασίας. Παρετυρήθη ὅτι ἐπολλαπλασιάσθη καταπληκτικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν καὶ τῶν μυώπων καὶ ὅτι τοῦτο ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὰ κουρασμένα μάτια τῶν μητέρων.

Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον περισσότερον ἀνησύχησε τοὺς Γάλλους εἶναι ἀκόμη καὶ μία ἄλλη παρατήρησις. Ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ κόραι αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται εἰς τὰ ραπτικὰ καταστήματα, ἢ δὲν ὑπανδρεύονται ἢ ὑπανδρευόμεναι δὲν κατορθώνουν νὰ γεννήσουν τέκνα ἄρτια καὶ ὑγιῆ, καὶ ὅτι ταῦτα ἢ ἀπομένουσι καχεκτικὰ καὶ ἀποθνήσκουσι κατὰ τὴν ἀνάπτυξίν των, ἢ ἀποθνήσκουσιν ἅμα τῇ γεννήσει των.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι τῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως τῶν ραπτριῶν ἐν Γαλλίᾳ, συνεκίνησαν πολλάκις καὶ κοινωνιολόγους καὶ αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐλήφθησαν πολλάκις μέτρα τὰ ὁποῖα πρὸς καιρὸν ἢ ἐβελτίωσαν κάπως τὴν θέσιν αὐτῶν τῶν ἀτυχῶν πλασμάτων ἢ ἀνέκοψαν τὸν δρόμον τῆς δυστυχίας των.

Ἔπειτα ὅμως ἡ κατάστασις ἐξηκολούθησεν ἡ αὐτὴ καὶ χειροτέρα καὶ ὁ μέγας κοινωνικὸς κίνδυνος ηὐξήθη.

Διὰ τοῦτο ὁ κοινωνιολόγος, τοῦ ὁποίου τὰς παρατηρήσεις συνοψίζομεν ἤδη, κρούει καὶ πάλιν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ καλεῖ τοὺς κυβερνήτας τῆς χώρας νὰ λάβωσι σύντονα μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν γυναικῶν.

Ἂς ἴδωμεν τώρα τί συμβαίνει καὶ ἀλλαχοῦ, διότι δὲν εἶναι μόνον ἡ Γαλλία ἡ ὁποία ὑποφέρει ἀπὸ τὴν τρομερὰν αὐτὴν κοινωνικὴν πληγήν.

ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ἡ μελέτη τοῦ γερμανοῦ κοινωνιολόγου Mühr, ὁ ὁποῖος καὶ ἄλλοτε ἀνεκίνησε ὅλα τὰ μεγάλα κοινωνικὰ ζητήματα τῆς Γερμανίας καὶ ἰδίως τὰ ἀφορῶντα τὴν θέσιν τῆς γυναικός, εἶναι ἐπίσης χαρακτηριστικὴ τῆς καταστάσεως τῶν ραπτριῶν ἐν Γερμανίᾳ.

Καὶ ἐκεῖ ἡ ἰδία δουλεία, ἡ ἀφόρητος, ἡ ἰδία ἐκμετάλλευσις, μολονότι αἱ γυναῖκες ἐτράπησαν ἐκεῖ καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα ἐπαγγέλματα καὶ ἰδίως εἰς τὸν ὑπαλληλικὸν κλάδον.

Αἱ ράπτριαι εἰς τὴν Γερμανίαν δὲν ἔχουν μεγάλας ἐργασίας.

Καὶ τοῦτο προέρχεται ἐκ δύω κυρίως λόγων. Πρῶτον ὅτι τὸ Βερολῖνον ἢ οἱαδήποτε ἄλλη Γερμανικὴ πόλις δὲν εἶναι κέντρον συρμοῦ ὡς εἶναι οἱ Παρίσιοι. Οὐδὲ ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, οὐδὲ ἀπὸ τὰ βόρεια ἐν γένει κράτη παραγγελίαι ραπτρικαὶ ἔρχονται εἰς Βερολῖνον ἐνῷ δὲ πρὸ δώδεκα ἢ δεκαπέντε ἐτῶν ὅλη ἡ ἀριστοκρατία τῆς Γερμανίας ἐνεδύετο εἰς Βερολῖνον, ἤδη αἱ παραγγελίαι διευθύνονται εἰς Παρισίους. Καὶ τοῦτο ὀφείλεται καὶ διότι ἐπεκράτησεν ἡ Γαλλικὴ καλαισθησία, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ τιμαὶ τῶν γαλλικῶν ἐργοστασίων ραπτρικῆς συνηγωνίσθησαν κρατερῶς κατὰ τῶν Γερμανικῶν τιμῶν καὶ τὰς ἐξουδετέρησαν.

Ὁ δεύτερος λόγος δι' ὃν ἐν Γερμανίᾳ δὲν ὑπάρχει ἐργασία διὰ ραπτρίας, εἶναι καὶ διότι ὅλαι σχεδὸν αἱ Γερμανίδες τῆς τάξεως τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος, αἱ σύζυγοι ἀξιωματικῶν, λογίων, βιομηχάνων, μικρεμπόρων καὶ ὑπαλλήλων ράπτονται μόναι των. Καὶ ἴσως μὲν τοῦτο γίνεται ἐπὶ ζημίᾳ τινὶ τῆς καλαισθησίας, ὅπως δήποτε ὅμως ἐλαττώνει καταπληκτικῶς τὰς εἰσπράξεις τῶν ραπτικῶν καταστημάτων καὶ πρὸ πάντων ἠλάττωσε καταπληκτικῶς τὴν τάξιν τῶν γυναικῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ σπήτια, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι πολυαριθμώταται.

Εἰς τὸ Βερολῖνον δέκα μόνον ὑπάρχουν μεγάλα καταστήματα δυνάμενα νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ Παρισινά, ἓν δὲ καὶ μόνον δέχεται παραγγελίας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς ὡρισμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται ὡς ράπτριαι ἐν Βερολίνῳ.

Ὁπωσδήποτε εἶναι ὑπερβέβαιον ὅτι πλέον τῶν 80 χιλιάδων γυναικῶν ἀπασχολοῦνται ἐν Βερολίνῳ μὲ τὴν ραπτικήν.

Ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν ραπτικῶν μηχανῶν ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας τῶν ἀτυχῶν αὐτῶν πλασμάτων ἐξηυτελίσθη καταπληκτικῶς.

Αἱ γυναῖκες αἱ κερδίζουσαι ἐκ τῆς ραπτικῆς τὸν ἄρτον των, δὲν πληρώνονται πλειότερον τῶν τριῶν μάρκων καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ὀλιγώτερον ἀκόμη τῶν 10 λεπτῶν.

Τὸ φαινόμενον τῆς πληρωνούσης μαθητείας δὲν παρατηρεῖται ἐν Βερολίνῳ εἰς τὴν αὐτὴν κλίμακα εἰς τὴν ὁποίαν παρατηρεῖται ἐν Γαλλίᾳ. Ὁπωσδήποτε ὅμως ὑπάρχει καὶ ἐν Βερολίνῳ ὄχι ὀλίγον πλῆθος ἀτυχῶν κορασίων τὰ ὁποῖα πληρώνουν ἐπὶ ἔτη πρὸς κατάκτησιν ἀμφίβολον ὀλίγου ἄρτου τοῦ μέλλοντος.

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Καὶ αὐτὰ μὲν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν. Θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τί γίνεται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κοινωνιολόγος

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα Λεπ. 10

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐσωτερικοῦ Ἐτησία δρ. 5. — Ἑξάμηνος δρ. 3

Ἐξωτερικοῦ » φρ. 8. — » φρ. 4

ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ. 1

ΜΑΛΤΕΖΙΚΑ

(Συνεργάτιδος τῆς Κυριακάτικης)

Σᾶς εἶχα ὑποσχεθῆ εἰς τὸ προηγούμενον ὅτι θὰ σᾶς στείλω περιγραφὴν τῶν θρησκευτικῶν ἐδῶ τελετῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, αἱ ὁποῖαι εἶναι περιεργόταται. Ἀκούσατε λοιπόν.

— Τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν εἶναι τὸ ὡραιότερον καὶ ἀξιολογώτερον θέαμα, τὸ ὁποῖον ἐνθυμίζει πολὺ (ὁ θεὸς ἂς μὲ συγχωρήσῃ) τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τῶν Ἀπόκρεω ἐν Ἀθήναις μὲ τὰς περελάσεις τῶν ἁρμάτων. Μόνον τὸ κομιτᾶτον λείπει.

— Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐν Μάλτᾳ ἱερεῖς συναθροίζονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ὁρισθεῖσαν διὰ τὰς παραστάσεις τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνὰ δύο στοιχηδόν, κρατοῦντες καὶ ἀπὸ μίαν μεγάλην λαμπάδα, περιέρχονται ἕνα ὡρισμένον μέρος ἐκ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως.

— Κατὰ διαστήματα ἕπεται ἀνὰ ἓν παμμέγεθες ἅρμα γύψινον, παριστῶν εἰς φυσικὸν μέγεθος καὶ χρωματισμένον εἰς τὸ πρῶτον μὲν τὸν Ἰησοῦν φέροντα τὸν Σταυρόν.

— Εἰς τὸ δεύτερον τὴν Σταύρωσιν.

— Εἰς ἄλλο ἑπόμενον τὴν ἀποκαθήλωσιν.

— Εἰς ἄλλο τὴν Μαρίαν καὶ Μαγδαληνήν.

— Εἰς ἄλλο τὸν Ἰωσήφ.

— Εἰς ἄλλο τέλος τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ.

— Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι καὶ τὸ φοβερώτερον καὶ σπαρακτικώτερον ἰδεῖν.

— Διότι ἔχει ὁλόκληρον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐκ γύψου χρωματισμένον τόσον φυσικά, ποῦ ἀνατριχιάζεις.

— Ἐν τῷ μεταξύ, ἐκτὸς τῶν παπάδων, ἀκολουθοῦν πολλὰ μικρὰ παιδιὰ μὲ ράσα, φέροντα ἐντὸς δίσκων διάφορα σύμβολα, π. χ. τὸν ἀλέκτορα, τὴν σκάλαν, τὴν λόγχην, τὸ σφουγγάρι καὶ ἄλλα, πρὸ πάντων δὲ κοντάρια μὲ φαναράκια, διότι συνήθως ἡ λιτανεία γίνεται περὶ τὴν ἑσπέραν.

— Τὴν νύκτα εἰς τὰς 9 γίνεται τὸ ἴδιον πρᾶγμα μὲ μικρὰς τινας παραλαγὰς εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν.

— Ἡ κυριωτέρα διαφορὰ ἦτο ὅτι τοῦ ἅρματος τῆς Σταυρώσεως εἵποντο τεράστιοι Μαλτέζοι, παριστάνοντες τοὺς συσταυρωθέντας μετὰ τοῦ Χριστοῦ λῃστὰς οἵτινες ἦσαν φορτωμένοι μὲ παμμεγέθη ξύλινον σταυρόν, εἰς δὲ τοὺς πόδας ἔφερον βαρείας ἁλύσσους.

— Ἐκτὸς τούτου πολλοὶ τῶν ἀκολουθούντων ἔφερον στολὴν ὁμοίαν τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Πιλάτου, ἄλλοι δὲ ἄλλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐνδύματα.

— Γιὰ γέλια καὶ κλάμματα εἶναι τὸ πανηγύρι αὐτό.

— Κἄτι ποῦ μοῦ ἐνθύμησε περισσότερον τῆς ἀποκρηαῖς ἢ μᾶλλον τὰ ἄλογα τῶν κηδειῶν εἶναι ἡ μάσκαις ποῦ φοροῦν ἀπὸ λινὰ ἴσα μὲ κάτω μὲ τρύπαις στὰ μάτια, μύτη καὶ στόμα πολλοὶ ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι σηκώνουν τὰ βαρύτατα αὐτὰ ἅρματα.

— Μοῦ ἐξήγησαν τὴν αἰτίαν τοῦ φαινομένου. Πολλοὶ ναῦται ἢ ἄλλοι διατρέξαντες κίνδυνον οἱονδήποτε τὸ ἔχουν τάξιμον νὰ πᾶνε νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν ἱεροτελεστίαν. Διὰ νὰ μὴ γνωρίζωνται δὲ καλύπτονται μὲ τὰ τσουβάλια αὐτά.

— Ὅποιος δὲν εἶδε τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα εἰς τὴν Μάλταν δὲν εἶδε τίποτε.

— Τὴν Πεγάλην Πέμπτην ἄλλο.

— Κάθε ἐκκλησία μὲ τοὺς παπάδες της, ἑπτὰ ἕως δέκα πέντε τὸν ἀριθμόν, φέροντας ὅλους ἕνα σταυρὸν εἰς τὴν μέσην, πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇ ἑπτὰ ἄλλας ἐκκλησίας.

— Ὅλο δὲ τὸ γυναικολόγι καὶ ἡ ξυπολυτειὰ ἀκολουθεῖ μουρμουρίζοντα προσευχάς.

— Καὶ τοῦτο γίνεται ὅλο τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ ὅλους τοὺς Μαλτέζους, τόσο ποῦ νομίζεις ὅτι παραμιλοῦν ὅλοι μοναχοί τους.

— Μέσα ὅμως σ' ὅλην τὴν θρησομανίαν τους καὶ τὴν προσευχήν τους δὲν λησμονοῦν νὰ εἰποῦν καὶ εἰς τὸν πλαγινὸν ἢ τὴν πλαγινήν των καὶ κανένα λόγον ἀναφορικῶς πρὸς ἐκεῖνα ποῦ βλέπουν.

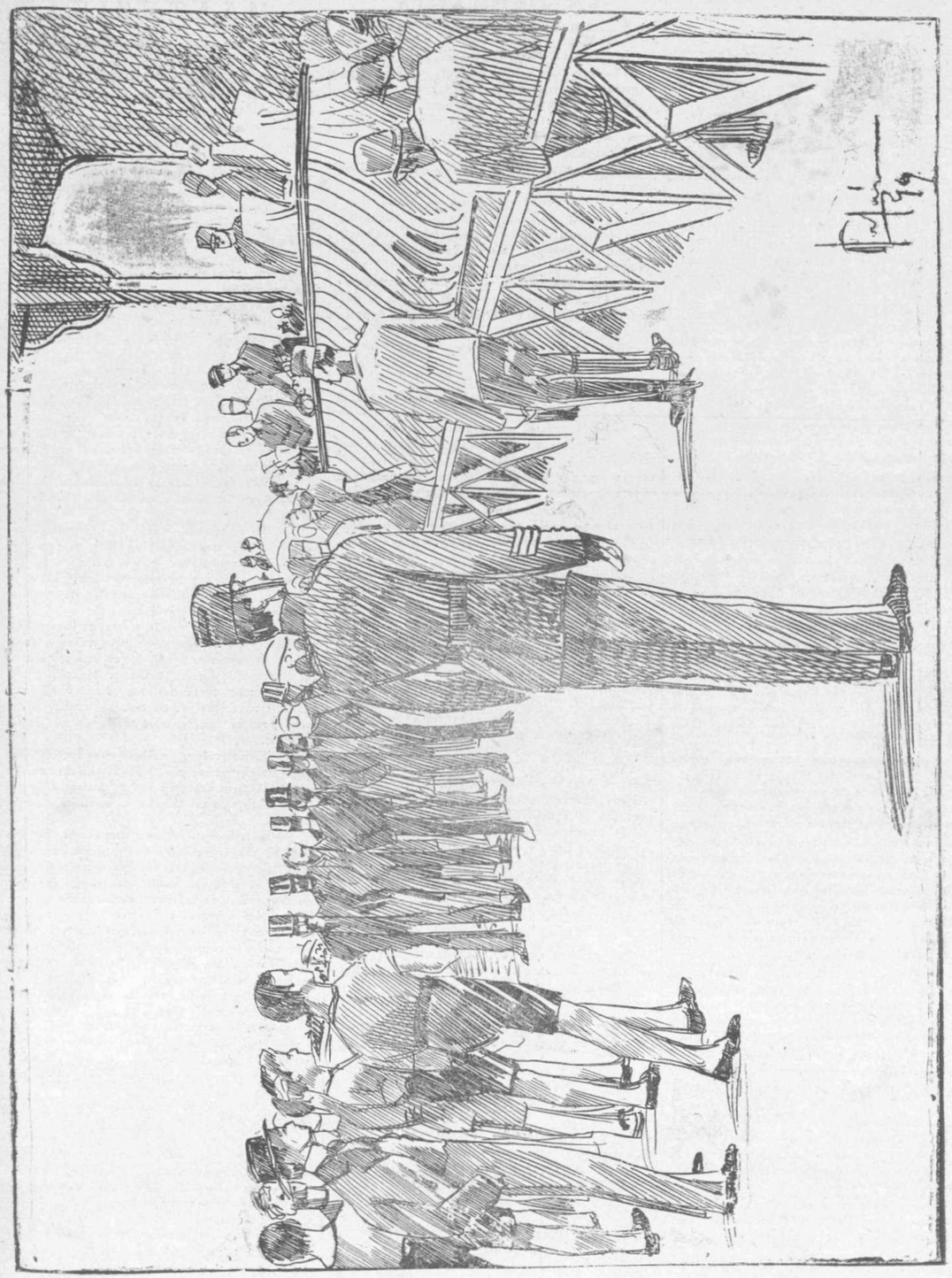

ΤΑ ΣΩΤΗΡΙΑ.—Η ἀπονομὴ τῶν βραβείων.

(Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὑπὸ Δ. Γαλάνη)

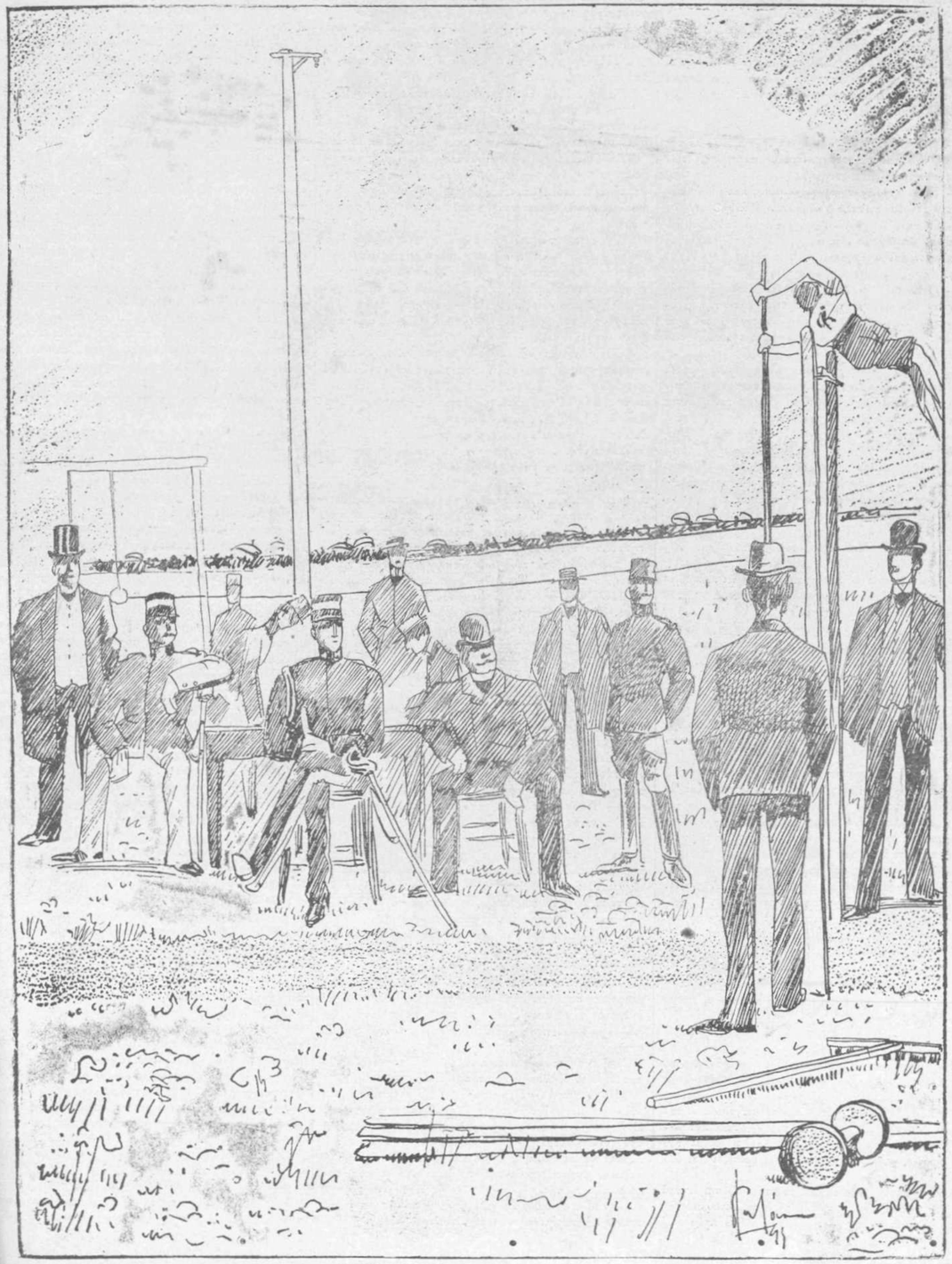

ΤΑ ΣΩΤΗΡΙΑ.—*Ἅλμα εἰς ὕψος ἐπὶ κοντῷ.*

(Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὑπὸ Δ. Γαλάνη)

— Ἀπὸ τὴν Μεγάλην Πέμπτην ἕως τὴν Κυριακὴν ἔχομεν ἕνα καλό.

— Δὲν ἀκοῦμε καμπάναις.

— Παύουν ἐντελῶς γιὰ νὰ μᾶς ἀποζημιώσουν τὴν Κυριακὴν μὲ τὸ παραπάνω.

— Δύο τρεῖς φοραῖς ἄλλοτε καὶ τώρα ἔκαμαν οἱ Ἄγγλοι τὰς παραστάσεις των διὰ τὸ ξεκούφαμα αὐτὸ τῆς καθημερινῆς καμπανοκρουσίας, ἀλλὰ δὲν τ' ἀκοῦνε αὐτὰ οἱ Μαλτέζοι.

— Ἀπαντοῦν :

— Ἂς παύσουν καὶ αὐτοὶ τὰ γυμνάσια μὲ τῆς κανονιαῖς των καὶ τὰς στρατιωτικὰς παρελάσεις των μὲ τῆς μουσικαῖς κάθε στιγμήν.

— Εἶναι ἀστεῖον τὸ κρύφιον μῖσος καὶ ἡ ἀντιπάθεια ποῦ τρέφουν μεταξύ των αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι.

— Οἱ μὲν Ἄγγλοι ὡς φύσει ἐγωϊσταὶ καὶ θέλοντες νὰ ὑπερέχουν ἐδῶ ὡς κατακτηταὶ δεικνύουν περιφρόνησιν καὶ ὑπερηφάνειαν πρὸς ὅλους τοὺς Μαλτέζους.

— Οἵτινες ἐξ ἄλλου, ἔχοντες καὶ αὐτοὶ τὴν φαντασίαν των διὰ τὰ χρήματά των καὶ τὴν ἀνατροφήν των, δὲν ὑποφέρουν τὸν ψυχρὸν χαρακτῆρα τῶν Ἄγγλων μὴ συμβιβαζόμενον πρὸς τὸ ἰδικόν των θερμόναιμα.

— Μ' ὅλα ταῦτα ἡ Μαλτέζικη ἀριστοκρατία πετᾷ τὴν σκούφια της διὰ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἀγγλικὴν société καὶ δὲν λείπει νὰ μιμῆται ὅλα της τὰ κινήματα καὶ ὅλας της τὰς ἕξεις.

— Μεθαύριον δὲν θὰ μείνῃ Μαλτέζος ποῦ νὰ μὴ μιλῇ ὡς γλῶσσάν του τὴν Ἀγγλικήν, ἐξαφανιζομένης βαθμηδὸν τῆς θυμώδους Ἰταλικῆς.

— Διότι κατώρθωσαν καὶ τοῦτο ἐφέτος οἱ Ἄγγλοι νὰ ἐπιβάλλουν δηλαδὴ εἰς τὰ σχολεῖα τὴν γλῶσσάν των ὡς κυρίαν γλῶσσαν, ἥτις ἄλλως πάντοτε ἐδιδάσκετο μετὰ τῆς Ἰταλικῆς.

— Αὐτὸ οἱ Μαλτέζοι τὸ φυσοῦν καὶ δὲν κρυώνει.

— Τὰς Ἀπόκρεω μάλιστα εἶχαν κάμει καὶ συμβολικὴν μασκαράταν διακωμῳδοῦσαν τὸν Διοικητὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν διὰ τοῦτο.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἡμεῖς ἐδῶ, εὐτυχέστεροι τῶν Ἀθηναίων, εἴχαμεν τὸν περίφημον Κολομπίνο.

— Ξέρετε τί εἶναι ὁ Κολομπίνο ;

— Ἕνας ἐγγαστρίμυθος νέος, ὄχι πλέον τῶν 22 ἐτῶν, μὲ φυσιογνωμίαν αἰωνίως γελαστὴν μὲ μίαν εὐκινησίαν καὶ ἐπιδεξιότητα τοῦ ἀλλάζειν φωνήν, ἐνδύματα καὶ πρόσωπα εἰς διάστημα δευτερολέπτου καὶ ὀλιγώτερον.

— Ἀληθὲς θαῦμα ἰδέσθαι.

— Εἶναι ὁ κορυφαῖος εἰς τὸ εἶδός του. Καὶ ἂν δὲν σὲ συγκινῇ ὅπως ἡ Δοῦζε καὶ δὲν σὲ ἀνυψοῖ ὅπως ἡ Πάτη, σὲ κάνει ὅμως νὰ μένῃς μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, νὰ τρίβῃς τὰ μάτια σου καὶ νὰ βάζῃς στοιχήματα ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἴδιος.

— Κάμνει τὸν γύρω τοῦ κόσμου καὶ πιστεύω πῶς δὲν θ' ἀργήσητε νὰ τὸν ἰδῆτε καὶ οἱ Ἀθηναῖοι.

— Ὅταν ἔλθῃ μὴ χάσετε καιρόν.

— Ὅπως δὲν ἔχασε καιρὸν καὶ ὁ πρίγκηψ τῆς Νεαπόλεως νὰ τὸν καλέσῃ εἰς τὸ παλάτι του.

Μάλτα Μάϊος

Ρεβέκα

ΜΙΑ VENDETTA

I

Στὴ μέση τοῦ Παντελεήμονα, γνωστοῦ βουνοῦ στοὺς Κορφούς, σὰν ὠχυρωμένο πίσω ἀπὸ ἕνα λόφο γεμᾶτον ἐληές, ἁπλόνεται χαρούμενο ἕνα χωριουδάκι.

Ὁ δρόμος τὸ χωρίζει σὲ δύο, τὰ σπήτια του παληὰ καὶ χαμηλὰ μὰ κάτασπρα ἔχουν στενὰ καὶ χαμηλὰ παράθυρα γεμᾶτα πρασινάδες, κι' ἡ βρύσι του μὲ τὸ κρύο σὰν κρούσταλλο νερό της δροσίζει καὶ δυναμόνει τὸ διαβάτη.

Λίγο ψηλότερα ἀπὸ τἄλλα στέκεται τὸ σπήτι τοῦ παπᾶ τοῦ χωριοῦ, τοῦ ἀπὸ ὅλους ἀγαπούμενου παπᾶ-Σπύρου. Γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς ὡς ἐκεῖ πάνω πρέπει ν' ἀνέβῃ ἕναν ἀπότομον ἀνήφορο γεμᾶτο μυτερὲς πέτρες ποῦ συχνὰ ἐκυλοῦσαν κ' ἔπεφταν μὲ κουφὸ κρότο στοὺς τράφους.

Ἑφτὰ ὧρες ἀπόγιομα, καλοκαῖρι, κ' ἕνας νέος ἀνέβαινε μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ κουρασμένο.

Ἦταν ὁ γυιὸς τοῦ παπᾶ ὁ Μῆτσος, ποῦ ἐγύριζε ἀπὸ τὴ χώρα.

Ἐφοροῦσε ἕν' ἀνοιχτόχρωμο κοστοῦμι ἀπὸ πρᾶμμα τοῦ Ρετσίνα, ἕνα γαλάζιο ποκάμισο κ' ἕνα ψιλὸ ψάθινο καπέλλο μὲ μαύρη κορδέλλα. Ψηλός, πλατὺς μὲ καστανὰ σγουρὰ μαλλιὰ καὶ μὲ γαλανὰ μάτια. Ἕνα μικρὸ ἀκόμη ξανθὸ μουστάκι ἄρχιζε νὰ τοῦ σκεπάζῃ τὸ ἀπάνου χεῖλι. Ὀμορφοκαμωμένος, πάντα χαρούμενος καὶ γελαστὸς ἦταν τὸ πιὸ ζηλευτὸ κ' ἀγαπημένο παλληκάρι τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ καμάρι τοῦ πατέρα του.

Τώρα ποῦ τὸν βρίσκουμε ἦταν γεμᾶτος σκόνη καὶ μὲ τὸ χονδρὸ ραβδί του ἔκανε μύλους στὸν ἀέρα ἀλλάζοντας κάθε τόσο καλησπέρες, ὡς ποῦ σιγὰ σιγὰ ἔφτασε μπροστὰ ἀπὸ τὴ πόρτα τοῦ σπητιοῦ του.

Ἡ πόρτα χαμηλή, μαυρισμένη ἀπὸ τὶς βροχὲς κ' ἔχοντας στὴ μέση ἕνα μακρουλὸ σιδερένιο μάνταλο ἦταν μισοανοιγμένη.

Ὁ Μῆτσος τὴν ἄμπωσε κ' ἐμπῆκε μέσα. Μπροστά του ἁπλονότουν μία αὐλὴ σκεπασμένη ἀπὸ τὰ φύλλα περγουλιᾶς. Ἕνας κοκκινομάλλης σκύλος μὲ μιὰ κάτασπρη κηλῖδα στὸ μάτι ἐκαθότουν σ' ἕνα μαρμαρένιο πεζοῦλι κ' ἐτιγοκλειοῦσε τὰ μάτια στὲς ὕστερες ἀχτῖδες τοῦ ἡλίου. Μία μεγάλη ξανθὴ κότα ἔκραζε τὰ πουλάκια της καὶ γουρουνάκια μὲ στριμμένη οὐρὰ ἐμούγκριζαν κι' ἀνακάτοναν τὸ χῶμα.

Παραμέσα ὁ παπᾶς καθισμένος σ' ἕνα χαμηλὸ σκαμνάκι ἔσκιζε ξύλα ἀπάνου σ' ἕνα χοντρὸ κομμάτι κορμοῦ δέντρου. Μελαψὸς μὲ μακρυὰ κατάμαυρα γένεια μὲ γριπὴ μύτη καὶ μὲ πρόσωπο γεμᾶτο σοβαρότητα. Δὲν ἐφοροῦσε ράσο κι' ἀπὸ τὰ σηκωμένα μανίκια τοῦ ποκάμισού του ἐφαίνονταν χοντρὰ χέρια δουλευτῆ, ὅλο νεῦρα. Τὸ γαλάζιο πλατοβράκι του καὶ τὰ μαῦρα μάλλινα σκαλτσούνια του ἦταν γεμᾶτα ἀγκίδες. Ἔσκιζε τὰ ξύλα μὲ μεγάλη προσοχὴ ρίχνοντας κάπου κάπου καμμιὰ ματιὰ στὴ ξένη γυναῖκα ποῦ τοὔκανε τὴς δουλειὲς καὶ ποῦ τώρα ἐζύμωνε στὴν κουζίνα μπαρμπαρέλα.

— Καλησπέρα, πατέρα, εἶπε ὁ Μῆτσος μπαίνοντας, κ' ἐπῆγε ἀμέσως νὰ τοῦ φιλήσῃ τὸ χέρι.

— Καλῶς τονε, ἀπήντησεν ὁ παπα-Σπῦρος, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴ δουλειά του. Ἀμπονόρα ἔφτακες. Τί μαντάτα μᾶς φέρνεις ἀπὸ τὴ χώρα ;

Ἐμιλοῦσε βαθύφωνα μὲ κάποια ἀδιαφορία, μὴ δείχνοντας ποτὲ τὴν ἄπειρη τρυφερότητα ποῦ εἶχε μέσα του γιὰ τὸ μοναχογυιό του.

— Τίποτες καινούριο, πατέρα, ἡ δουλειά μας μὲ τὸν Ἀναστάση πάει καλά, τὸ ἄδικό του θὰ φανῇ καὶ θ' ἀποζημιωθοῦμε γιὰ τὸ χῶμα ποῦ μᾶς πῆρε. Ἤμουνα καὶ στοῦ Δεσπότη κ' ἐμιλήσαμε γιὰ κεῖνο τὸ ρημοκκλῆσι. Συμφωνάει μὲ τὴν ἁγιωσύνη σου καὶ σὲ εὐχαριστάει πολύ. Στὴν κορφὴ τοῦ Παντελεήμονα ἀπάντησα τώρα λίγο καὶ τὸ δάσκαλο ἀπὸ τὸν «Ἀγρό», τὴν Κυριακὴ θάρθῃ νὰ μᾶς εὕρῃ.

— Καλά, καλά, ἂς κοπιάσῃ ὅταν ἀγαπάει, τὸ σπῆτί μας εἶν' ἀνοιχτό. Τώρα σύρε ν' ἀλλάξῃς καὶ κατέβα νὰ φᾶμε.

Ὁ Μῆτσος ἀνέβηκε, ἄλλαξε κ' ἔπειτα ἐκάθισε σκεφτικὸς στὸ στενὸ παράθυρο τῆς κάμαράς του κ' ἐκύτταζε τὴν ἄσπρη σειρὰ ποῦ ἔκανε τὸ ἀπέναντι χωριὸ Ἀγρὸς καὶ ποῦ ἡ καμποῦλα τοῦ βραδυοῦ ἄρχιζε σιγὰ σιγὰ νὰ σκεπάζῃ.

Σὲ λίγο ἄκουσε τὸν πατέρα του νὰ τὸν κράζῃ, ἐκατέβηκε κ' ἐκάθισαν στὸ τραπέζι.

Παχὺ χοιρινὸ μὲκραμπιὰ ἐκάπνιζε στὰ πιᾶτα τους καὶ σιμὰ προσφάγι χοντρὲς ἐληὲς καὶ τυρὶ γιδίσιο. Στὴ μέση ἕνα πήλινο μπουκάλι γεμᾶτο μαῦρο κρασὶ ποῦ ἔσκιζε πέτρα.

Ὁ παπᾶς ἐβλόησε κ' ἔπειτα ἄρχισε νὰ τρώῃ μὲ μεγάλες μπουκιὲς κόβοντας τὸ ψωμί του μ' ἕνα μαχαῖρι τῆς τσέπης.

Ὁ Μῆτσος ὅμως δὲν εἶχε ὄρεξι, ἐτσιμποῦσε μὲ τὸ στανιὸ κ' ἐπερίμενε μὲ νευρικὴ ταραχή.

Σὲ λίγο ὁ πατέρας του ἐτελείωσε, ἥπιε τὴν τελευταία ρουφισιὰ κρασὶ κ' ἔπειτ' ἄρχισε μ' ἕνα σκουδὶ ρίγανι νὰ παστρέψῃ τὰ δόντια του. Τότες ὁ Μῆτσος μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή.

— Πατέρα, εἶπε, σ' ἀγαπάω καὶ σὲ σέβομαι, δὲν ἔκαμα ὡς τώρα ὅ,τι ἤθελες ; Μὰ τώρα δὲν μπορῶ, συγχώρεσέ με ποῦ θὰ σὲ συγχίσω πάλε, τὴν ἀγαπάω, δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ζήσω, ἄφησέ με νὰ τὴν πάρω, πατέρα. Σήμερα στὴ χώρα ἀντὶς ἀπὸ διασκέδασι ὅλα μοὔφερναν βαρεμάρα κι' ἀναγοῦλα. Τί φταίει αὐτὴ ποῦ οὔτε σὲ μυῖγα κακὸ δὲν ἔκαμε ἂν ὁ πατέρας της εἶναι τέτοιος ;

Ὁ παπᾶς τὸν ἄφηνε νὰ μιλῇ χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι, στὸ τέλος ὅμως μὴν ἠμπορῶντας νὰ βαστάξῃ ἄλλο.

— Πᾶψε, πᾶψε, ἐφώναξε μ' ἀγριάδα. Στὸ πα καὶ στὸ ξαναλέω γιὰ ὕστερη φορά. Ποτέ, ἀκοῦς, ποτὲ ἐσὺ ὁ γυιὸς τοῦ Παπασπύρου μὲ τὸ τιμημένο ὄνομα ποῦ τὸν σέβονται δεσποτάδες δὲ θὰ πάρῃς τὴ θυγατέρα αὐτουνοῦ τοῦ τοκογλύφου, τοῦ κλέφτη τοῦ κακούργου ποῦ γιὰ νὰ κάμῃ τάλαρα ἔχει καταστρέψει φαμελιὲς καὶ ποῦ ἔχει τρεῖς ψυχὲς στὸ λαιμό. Τὴν γυναῖκά του την ἴδια τὴν ἐσκότωσε αὐτὸς ὅταν ἦταν γκαστρωμένη μὲ μιὰ κλωτσιὰ στὴ κοιλιά, χωρὶς αἰτία. Μοῦ τὸ ξεμολοήθηκε ἡ δυστυχισμένη πρὶν παραδώσῃ τὴ ψυχή. Ποτέ, ὄχι, ποτέ, δὲ θὰ χαρῇ πῶς ἐσυμπεθέρεψε μὲ τὸν παπᾶ-Σπῦρο. Κι' ὅταν ἐγὼ πεθάνω μαύρη κατάρα θὰ σ' ἀφήκω ἂν τὸ κάμῃς αὐτό.— Κ' ἔπειτα, ἐξακολούθησε ἡμερώτερα, δόξα νἄχῃ ὁ Θεὸς ἔπειτ' ἀπὸ τὸν ὅρκο ποῦ μοὔκαμες ἐχτὲς, τίποτις ἀδιόρθωτο δὲ συνέβηκε μεταξύ σας καὶ κτύπαξε καλὰ μὴ βρωμέψῃς τὄνομά μας.

Ὁ Μῆτσος ἐκατέβασε τὸ κεφάλι καὶ δὲν ἀπάντησε λόγο. Πρῶτα εἶχε τὸ Θεὸ καὶ σιμὰ σιμὰ τὸν πατέρα του. Ἀνατρίχιασε ὅμως κ' εἶδε πῶς ὅλες οἱ ἐλπίδες του ἦταν χαμένες καὶ πῶς ποτὲ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ χαρῇ τὴ μοναχὴ εὐτυχία ποῦ τοῦ πρόσφερνε ἡ ζωή, νὰ κάμῃ τὴ Νίνα δική του. Εἶχε ἀγαπηθῆ μὲ τὴ Νίνα, ἔτσι, πρῶτα μὲ ματιές, ἤσυχα ἤσυχα κ' ὕστερα μὲ πάθος δυνατὸ τρομερὸ ποῦ ἐξέσκιζε. Μὲ πόσες προφυλάξεις ἐβλέπονταν τὸ βράδυ σὲ καμμιὰ κρυμμένη κορφὴ βουνοῦ καὶ πόσο εἶχε κοστίσει σ' αὐτὸν καὶ ν' ἀναφέρῃ μοναχὰ στὸν πατέρα του πῶς γνωρίζει τὴ θυγατέρα τοῦ ἀργαστηριάρη Μάραθου, τοῦ τοκογλύφου.

Ἔκαιαν τὰ φιλιά τους, κι' ἂν δὲν τὴν εἶχε ἀπολαύσει ἦταν ἴσα ἴσα γιατὶ τὸ νὰ πείσῃ τὸν πατέρα του ἦταν σχεδὸν ἀδύνατο καὶ ν' ἀτιμάσῃ τὸ πλᾶσμα ποῦ ἀγαποῦσε περσότερο στὸν κόσμο τοὔφερνε φρίκη.

Καὶ τώρα ἐπερίμενε νὰ σηκωθῇ ὁ πατέρας του ἀπὸ τὸ τραπέζι γιὰ νὰ πάῃ νὰ τὴν εὕρῃ νὰ τῆς πῇ πῶς κ' ἡ τελευταία προσπάθεια εἶχε πάῃ χαμένη καὶ πῶς τὸ καλήτερο θὰ ἦταν νὰ μὴν ἰδωθοῦν ποτὲ πειά.

Ὁ παπᾶς ἔκαμε ἕνα μεγάλο τσιγάρο ἀπὸ χοντροκομμένο καπνό, τἄναψε μὲ ὗσκα κ' ὕστερα ἐπῆγε νὰ διαβάσῃ τὸ ψαλτῆρί του.

Ὁ Μῆτσος ἐβγῆκε ἔξω κ' ἐκίνησε σιγὰ σιγὰ πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐσυναντιότουν μὲ τὴ Νίνα του.

Εἶχε νυκτώσει καὶ τὸ χωριὸ ἦταν βυθισμένο στὸ σκοτάδι. Οἱ ἐργάτες εἶχαν τραβηχτῇ στὰ σπήτια τους νὰ φᾶνε ἕνα κομμάτι ψωμὶ καὶ νὰ πέσουν νὰ κοιμηθοῦν. Κάπου κάπου τὸ βραχνιασμένο γαύγισμα τσακαλόσκυλου ἐτάραζε τὴν ἡσυχία. Καὶ τὰ λίγα φῶτα ποῦ ἐλαμπύριζαν ἀκόμα στὰ πλουσιώτερα σπήτια ἐσβύνονταν σιγὰ σιγά. Μακρυὰ μία γλυκειὰ σερενάδα ἀπὸ καθαρὲς καὶ δυνατὲς φωνὲς ἀκουότουν. Κάποιος ἔδειχνε στὴν ἀγαπημένη του πῶς δὲν τὴν λησμονοῦσε. Κ' ἡ φωνὴ τοῦ τενόρου ὑψονότουν ὅσο πάει περσότερο μ' ἐνθουσιασμὸ κι' ὁ ἀντίλαλος βγαίνοντας μέσα ἀπὸ τοὺς θεόρατους βράχους τὴν ἐγλύκαινε, τὴν ἐστρογγύλευε.

Κρασὶ ρακὶ δὲν πίνω
Κρασὶ ρακὶ δὲν πίνω
Κρασὶ ρακὶ δὲν ἤπια
Σ' εἶδα κ' ἐμέθυσα

Ὁ Μῆτσος μὲ καρδιὰ φουσκωμένη, δακρύζοντας σχεδὸν ἐπῆρε ἕνα στενὸ παράμερο μονοπάτι γιὰ νὰ φθάσῃ γληγορώτερα στὸν ὡρισμένον τόπο. Κλαδιὰ ἀπὸ ἐληὲς γεμᾶτα καρπὸ τοῦ χαϊδευαν τὸ πρόσωπο συχνὰ ἐσκόνταφτε ἢ ἐγλυστροῦσε ἐπάνω σὲ μυτερὲς πέτρες. Σὲ λίγα λεπτὰ ὅμως εἶχε φθάσει στὸ σκοπό του.

Ἦταν ἕνας βράχος γεμᾶτος χῶμα καὶ τρύπες ποῦ ἡ βροχὴ ἐγιόμιζε. Πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος τοῦ χωριοῦ εἶχε ἕνα μικρὸ βαθούλωμα ὅπου ἐχωροῦσαν δύο ἄνθρωποι. Ἐκεῖ οἱ δύο ἐρωτεμμένο. ἄλλαζαν τὰ φλογερὰ φιλιά τους.

Τὸ σκοτάδι ἦταν τέλειο, ὁ οὐρανὸς κατάμαυρος ἐφοβέριζε βροχή.

Ὁ Μῆτσος ἐκάθισε κ' ἐπερίμενε...

Ὁ παπᾶς, καθὼς εἴπαμε, ἄναψε τὸ σιγάρο του, ἀνέβηκε ἐπάνω κι' ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὸ ψαλτῆρί του.

Τότες ἄκουσε ξάφνου ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὴν πόρτα. -Ἐκατέβηκε ν' ἀνοίξῃ καὶ ξάφνου πετάχτηκε μπροστά του ὁ Μάραθος καὶ πρὶν προφθάσῃ νὰ πῇ λόγο ἐμαντάλωσε τὴ θύρα πίσω του.

Ἦταν κοντός, κίτρινος στὸ πρόσωπο μὲ μεγάλα μουστάκια ποῦ ἐκρέμονταν καὶ μὲ μάτια κατακόκκινα ἀπὸ τὰ σπίρτα.

— Ἦρθα νὰ λογαριαστοῦμε, παπᾶ, εἶπε κ' ἡ λαλιά του εἶχε κάτι τις τὸ σατανικό. Τώρα ἐτελείωσαν οἱ κατάρες καὶ οἱ ἀφορεσμοὶ ποῦ μοῦ δίνεις κάθε μέρα. Τώρα θέλεις, δὲ θέλεις θὰ πάψῃς ἀφοῦ ὁ γυιός σου θὰ πάρῃ τὴν κοπέλλα μου. Κ' ἔπειτα ὅτι ἐγίνηκε ἐγίνηκε, νὰ χαίρεσαι μάλιστα. Ἔξι χιλιάδες τάλαρα μετρητὰ τῆς δίνω καὶ τὸ χτῆμά μου τσὴ Νυφές.

— Φεῦγα ἀπὸ μπρός μου, καταραμένε, ἐφώναξε ὁ παπᾶς βροντερά. Ποτὲ τὄνομά μου δὲ θὰ βρωμεστῇ μὲ τὶς ἀτιμίες σου. Καλήτερα τότε σκοτόνω τὸ γυιό μου παρὰ νὰ τὸν ἀφήκω νὰ πάρῃ τὴ θυγατέρα σου. Γκρεμίσου ἀπὸ δῶ.

— Ἆ ! ἔτσι, ἐμούγγρισε ὁ Μάραθος μὲ λύσσα, ἀφοῦ τῆς πῆρε τὴν τιμήν της τώσα δὲ θέλετε νὰ τὴν πάρῃ ! Ἆ ! τὸν σκοτόνεις καλήτερα ἔ ; τὸν σκοτόνεις ; γιὰ πρόσεξε καλά. Θὰ τὴν πάρῃ σοῦ λέω θὰ τὴν πάρῃ, μὴ μὲ φουρκίζεις, παπᾶ, ἔχω κ' ἐγὼ τιμὴ μέσα μου πολὺ περσότερη ἀπὸ ὅτι θαρρεῖς.

— Ἡ κοπέλλα σου εἶν ἄγκιχτη, ἐξακολούθησε ὁ παπᾶς, ἡσυχότερος τώρα. Ὁ γυιός μου μοῦ τ' ὁρκίστηκε στὸ λείψανο τ' ἁγιοῦ καὶ στὴ ψυχὴ τῆς μάννας του.

— Μὰ ἡ ἴδια μοῦ τὤπε, τάκοῦς ; ἡ ἴδια, τώρα αὐτὴ τὴ στιγμή.

Καὶ τὸ στόμα τοῦ Μάραθου ἄφριζε ἀπὸ λύσσα.

— Μὰ θὰ τὰ σώσουμε ἀπόψε ἐπρόσθεσε, ἢ δὲ ξέρω ἄλλο τί κάνω.....

Κι' ἀλήθεια λίγη ὥρα πρὶν μία φοβερὴ σκηνὴ εἶχε συμβῇ στὸ σπήτι τοῦ Μάραθου.

Τὴν περασμένη βραδειὰ περνῶντας κατὰ τύχη εἶχε γνωρίσει τὴ θυγατέρα του στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γυιοῦ τοῦ παπᾶ. Ὅλη τὴν ἄλλη μέρα δὲν εἶπε λόγο, μοναχὰ τὸ βραδάκι ὅταν οἱ γυιοί του εἶχαν φύγῃ γιὰ ἕνα ἄλλο χωριὸ ἐκλείστηκε μὲ τὴ θυγατέρα του στὸ σπήτι καὶ τὴν πέθανε στὸ ξύλο. Λέγοντάς της πῶς ἂν δὲ τοῦ ἐξομολογηότουν τὴν ἀλήθεια θὰ τὴν ἐσκότωνε, τὴν ἐρώτησε ἂν ἐκεῖνος τῆς εἶχε πάρῃ τὴν τιμή.

—Πές μοῦ το, τῆς εἶπε, καὶ θὰ κάμω τὸν τραγόπαπα νὰ σᾶς στεφανώσῃ ὁ ἴδιος.

Ἡ κόρη ἀρνήθηκε, μὰ καθὼς αὐτὸς ἔχοντας τὴν πεποίθησι πῶς δὲν μποροῦσε νἆναι ἀλλιῶς ἐδιπλασίαζε τὰ χτυπήματάτου σὰν γιὰ νὰ τὴνκάμῃ νὰ πῇ ναί, καὶ καθὼς ἡ ἐλπίδα τῆς ἔλαμψε πῶς ὁ πατέρας της μποροῦσε νὰ κάμῃ νὰ πάρῃ τὸν ἀγαπημένο της, εἶπε ψέμματα. Κι' ὁ Μάραθος χωρὶς νὰ πῇ δεύτερο λόγο τὴν κλείδωσε μέσα κ' ἐπῆγε στοῦ παπᾶ...

Ὁ παπᾶς δὲν ἔδινε πειὰ ἀπάντησι στὲς φωνές του καὶ ὁ Μάραθος ἀπὸ τὸ θυμό του εἶχε γίνῃ τόσο ἀχνὸς ποῦ ἔκανε φόβο.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ ὕστερός σου λόγος ; εἶπε ἀκόμα. Μ' ἀτίμασες καὶ δὲ θέλεις ;

— Ποτέ, γκρεμίσου καταραμένε

Ὁ Μάραθος ἐκύτταξε γιὰ τελευταία φορὰ τὸν παπᾶ στὰ μάτια, ἔπειτ' ἄνοιξε τὴ θύρα κ' ἐχάθηκε στὸ σκοτάδι.

Ὁ Μῆτσος ἐκαρτεροῦσε μὲ ἀνυπομονησία. Ἡ ὡρισμένη ὥρα εἶχε περάσῃ, μ' αὐτὸς ἐκαρτεροῦσε πάντα μ' ἐλπίδα. Γιὰ μία στιγμὴ τὰ σύγνεφα ἐχωρίστηκαν κι' ἄφησαν νὰ περάσουν λίγες ἀδύνατες καὶ κατακίτρινες ἀχτῖδες φεγγαριοῦ. Τότες τοῦ φάνηκε σὰν ν' ἄκουσε βήματα, ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ χτυπάῃ. Ἑτοιμάστηκε νὰ σηκωθῇ καὶ ν' ἀνοίξῃ τὴν ἀγκαλιά του στὴν ἀγαπημένη του, ὅταν ξάφνου ἕνας μαῦρος ἴσκιος τοῦ ρίχτηκε, κάτι ἔλαμψε καὶ σὲ μία στιγμὴ εὑρέθηκε δύο βήματα μακρυὰ καρφωμένος στὸ χῶμα μ' ἕνα μακρουλὸ καὶ κοφτερὸ μαχαῖρι ποῦ τοῦ ξέσκιζε τὸ στῆθος. Ἕνας στεναγμὸς τοῦ ξέφυγε. Στὸ ἀδύνατο φῶς ἐγνώρισε τὸ Μάραθο ποῦ ἔσκυψε μιὰ στιγμὴ νὰ τὸν ἰδῇ κ' ἔπειτα ἔφυγε τρέχοντας.

Σ' αὐτὴ τὴ θέσι τὸν εὕρηκε τὸ πρωὶ ὁ πατέρας του ποῦ τὸν εἶχε γυρέψῃ ὅλη τὴ νύχτα σὰν τρελλός, ν' ἀναπνέῃ ἀκόμα. Ὁ δυστυχισμένος ἔπνιξε ἕνα σπασμὸ ποῦ τοῦ ξέσκισε τὸ στῆθος μπροστὰ στὸ μοναχό του βλαστάρι κι' ἀγκάλιασε μὲ φριχτὴν ἀπελπισία τὸ ἑτοιμοθάνατο κορμί.

Ὁ Μῆτσος ἄνοιξε γιὰ τελευταία φορὰ τὰ μάτια του καὶ ἀναγνωρίζοντας τὸν πατέρα του μία λάμψι χαρᾶς τοῦ πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια.

— Ὁ Μάραθος μ' ἐσκότωσε, πατέρα, εἶπε μὲ κομμένη φωνή, μὰ γιατί, τί τοὔκαμα ; πές μου πατέρα.

Τὰ δάκρυα ἔτρεχαν σὰν ποτάμι στὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπο τοῦ παπᾶ ἐκυλοῦσαν στὴ γῆ καὶ μάραιναν τὰ χόρτα.

— Πές μου, παιδί μου, ἀλήθεια δὲν τοῦ ἀτίμασες τὴν κοπέλλα του, ἐρώτησε ὁ ἄμοιρος πνίγοντας τὸ ἀναφυλλητό.

— Ὄχι πατέρα. Ἄχ, γιατί μ' ἐσκότωσε ;

Κ' ἐσβύστηκε.

Ὁ παπᾶς ἔβγαλε τὸ μαχαῖρι ἀπὸ τὸ στῆθος τοῦ γυιοῦ του καὶ τὸ φύλαξε.

Τὸ ἴδιο βράδυ ἐμαθήτευτηκε πῶς ὁ Μάραθος εἶχε φύγῃ στὰ χωριὰ τῆς Ἀρβανιτιᾶς.

Ὁ παπᾶς δὲν ἐπῆγε νὰ τὸν κατηγορήσῃ.

Τὸ μαχαῖρι μονάχα ἐτρόχισε, τὄκαμε νὰ λάμπῃ καὶ τὸ βαστοῦσε πάντα ἀπάνω του σὰν φυλαχτό.

[Ἕπεται τὸ τέλος]

Νίκος Κεφαλληνὸς

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΠΩΣ ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΗΙ ΚΡΕΑΤΟΕΛΗΕΣ

Πολλοὶ διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τῆς κρεατοελῆς (αἱ ὁποῖαι ἐπιστημονικῶς καλοῦνται ἀκροχορδῶνες) καταφεύγουν εἰς διάφορα μέσα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὀδυνηρὰ λ.χ. εἰς καυστικὰς σκευασίας ἢ εἰς τὴν διὰ πεπυρωμένου σιδήρου ἢ νυτρικοῦ ἀργύρου καυτηρίασιν. Οἱ χωρικοὶ ἐν τούτοις μεταχειρίζονται φάρμακον πολὺ ἁπλούστερον καὶ ἀπολύτως ἀνώδυνον καὶ ἀκίνδυνον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἀλάνθαστον. Ἐπαλείφουσι δηλ. τὸ ὑπερσάρκωμα τοῦτο μὲ τὸ γάλα τὸ ἐκρέον ἐκ τῆς οὐρᾶς ἀώρου σύκου φρεσκοκομμένου. Ἡ ἐπάλειψιν αὐτὴ ἐπαναλαμβάνεται δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἂς δοκιμάσουν.

*

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΚΩΝΩΠΩΝ

Τὸ ἁπλούστερον μέσον διὰ ν' ἀπαλλαχθῇ τις τῶν κωνώπων, τῶν ἐνοχλητικωτάτων αὐτῶν ἐντόμων, τὰ ὁποῖα τόσον μᾶς τυραννοῦν, εἶναι τὸ ἑξῆς· Ἀφοῦ κλείσετε καλῶς τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου, τοποθετεῖτε εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἕνα μικρὸν φανὸν ἀνημμένον τοῦ ὁποίου τὰς ὑάλους ἐπιχρίετε μὲ ἐλαφρὸν στρῶμα μέλιτος κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν. Οἱ κώνωπες, προσελκυόμενοι ὑπὸ τοῦ φωτός, κολλοῦν εἰς τὸ μέλι καὶ σᾶς ἀφίνουν ἡσύχους. Τὸ μέσον εἶναι ἀλάνθαστον.

Κουμπογιαννίτης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ αὐτὸς ἵππος εἶχεν ἐπίσης συνειθίσῃ νὰ λαμβάνῃ εἰς τὸν σταῦλον τὸ χόρτον του εὐθὺς ὡς τὸ ὡρολόγιον τῆς πλησίον ἐκκλησίας ἐκτύπα μεσημβρίαν. Ὁ Τιμόφιεφ τὸν εἶδεν ὁ ἴδιος νὰ τεντώνῃ τ' αὐτιά του εἰς κάθε κτύπημα τοῦ ὡρολογίου καὶ νὰ ἀκούῃ προσεκτικός· ἐχαμήλωνε τὴν κεφαλὴν μὲ δυσαρέσκειαν ὅταν οἱ κτύποι ἦσαν ὀλιγώτεροι τῶν δώδεκα καὶ ἐξεδήλωνε ἀπ' ἐναντίας καταφανῶς τὴν χαράν του ὅταν οἱ δώδεκα κτύποι ἀντήχουν εἰς τὰ ὦτά του. Καὶ ἡ τροφὴ ἐκομίζετο ἀμέσως.

Ὁ ἵππος λοιπὸν ἐμέτρα ἀναμφισβητήτως. Καὶ ἂν ὁ ἵππος μετρᾷ, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ ἔχωσι τὴν ἰδιοφυΐαν αὐτὴν καὶ τὰ ἄλλα ζῷα. Ἐν τούτοις ἔχει κανεὶς ἀκόμη τὸ δικαίωμα νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς λογιστικῆς τῶν ζῴων ἱκανότητος. Σᾶς παρεθέσαμεν ἀρκετὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος παρατηρήσεις, ἀφίνοντες εἰς ὑμᾶς τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ συμπεράσματος.

Καὶ ὀλίγον φυσιολογίαν.—Τὰ ζῷα καὶ ἡ μέθη.—Ψάρια, σκυλιὰ καὶ χοῖροι μπεκρῆδες.—Τί κοστίζει ἡ μπύρα εἰς τοὺς πιθήκους.

Ἀπὸ τῆς ψυχολογίας εἰς τὴν φυσιολογίαν αὐτῶν. Ἀρκετὰ ἠσχολήθημεν περὶ τῆς λογιστικῆς των δυνάμεως, ἂς ἐξετάσωμεν τώρα καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα ὄχι ὀλιγώτερον ἐνδιαφέροντος.

Μεθοῦν τὰ ζῷα ;

Ἰδοὺ ἡ ἐρώτησις εἰς τὴν ὁποίαν τὰ πειράματα ἀπαντοῦν καταφατικώτατα.

Ἂν τὰ ζῷα δὲν συνειθίζουν νὰ μετροῦν μὲ ὅσην ὁ ἄνθρωπος εὐκολίαν, συνειθίζουν ὅμως εἰς τὸ πιοτὸ πολὺ εὐκολώτερα. Ρίψατε ἕνα ψαράκι εἰς μίαν φιάλην ὕδατος περιέχοντος καὶ ὀλίγον οἰνόπνευμα καὶ θὰ ἴδητε ἀμέσως νὰ παραπλαίῃ μεθυσμένο σκνίπα. Ἡ μέθη του βεβαίως εἶνε ἀκουσία καὶ ἂν θελήσετε νὰ δώσητε ἕξιν πρὸς αὐτήν, δὲν θὰ προλάβετε, διότι εἰς τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἀπόπειραν δὲν θὰ ἀνθέξῃ· δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὰ ἄλλα ζῷα.

Ἕνα σκύλον π. χ. εἰμπορεῖτε νὰ τὸν κάμετε μπεκρῆν πρώτης τάξεως, ὅταν τὸν ποτίσετε δύο ἢ τρεῖς φορὰς μὲ μπύραν. Θὰ ἀποκτήσῃ ἀμέσως τόσον πάθος διὰ τὸ ποτὸν αὐτός, ὥστε δὲν θὰ τολμᾶτε νὰ τὸν εἰσαγάγετε εἰς ζυθοπωλεῖον. Δὲν θὰ τὸ ἔχει γιὰ τίποτε νὰ βυθίσῃ τὸ ρύγχος του εἰς τὸ ποτήρι τοῦ πρώτου πελάτου.

Ἐκτὸς τῶν σκύλων, οἱ πίθηκοι, τὰ ἄλογα, οἱ ἐλέφαντες καὶ ἡ ἀρκοῦδες ἀκόμη πίνουν ἡδονικώτατα κρασί, μπύραν, σαμπάνιαν καὶ τὰ παρόμοια.

Οἱ μαῦροι τῆς Ἀφρικῆς εἰξεύρουν καλὰ τὴν ἀδυναμίαν των αὐτὴν καὶ τὴν ἐκμεταλλεύονται διὰ νὰ τὰ συλλαμβάνουν. Νοστιμώτατος εἶνε ἰδίως ὁ τρόπος τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται διὰ τοὺς πιθήκους. Τοποθετοῦσιν κάπου μίαν μεγάλην λεκάνην γεμάτην μπύραν. Οἱ πίθηκοι δὲν ἀργοῦν νὰ τὴν μυρισθοῦν καὶ τῆς ρίχνονται. Ροφοῦν ἀπλήστως, μεθοῦν καὶ μεταπίπτουν εἰς μίαν κατάστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἰμποροῦν νὰ διακρίνουν ἕνα μαῦρον ἀπὸ ἕνα πίθηκον. Κάποιος ἀπὸ τοὺς μαύρους πλησιάζει τότε, πιάνει ἕνα πίθηκον ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν σύρει. Ἀλλά, κατ' ἀσυνείδητον μίμησιν, ἄλλος πίθηκος πιάνει τὸ χέρι τοῦ συντρόφου του, τρίτος ἁρπάζει τὸν δεύτερον καὶ οὕτω καθεξῆς ὅλοι χέρι μὲ χέρι ὁδηγοῦνται εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ὅταν ἐξυπνήσουν εὑρίσκονται αἰχμάλωτοι.

Καὶ τὰ ἄλογα δὲν δεικνύουν ὀλιγωτέραν διὰ τὴν μπύραν ἀγάπην. Πρὸ πάντων τὰ ἄλογα τῶν ζυθοποιῶν ἀποκτῶσι φοβερὸν δι' αὐτὴν πάθος. Λέγουσι δέ, οἱ ἰδόντες, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀστειότερον πρᾶγμα ἀπὸ ἄλογο μεθυσμένο. Ἀλλ' ἴσως δὲν φθάνει τοῦτο ἓν ἄλλο θέαμα τὸ ὁποῖον συνηθέστατα ἀπαντᾶται εἰς τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος. Μεθυσμένος χοῖρος. Ὅσοι δὲν ἔτυχε νὰ τὸ ἀπολαύσετε, φαντασθῆτέ το μόνον διὰ νὰ λιγωθῆτε 'στὰ γέλοια.

Οἱ παπαγάλος καὶ ἡ σαμπάνια.—»Κύριε. εἶσαι μεθυσμένος !»— Ὅπου ἕνας μπεκρῆς διορθώνει τὸν ἄλλον.

Ἀφοῦ οἱ ἰχθῦς καὶ τὰ τετράποδα πίνουν, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ πίνουν καὶ τὰ πτηνά. Πολὺ δὲ περισσότερον οἱ παπαγάλοι. Οἱ ὁποῖοι τὸ παρατσούζουν μάλιστα,

Εἰς μερικὰ εὐρωπαϊκὰ «φάϊϐ-ὀ-κλὸκ» εἶνε τῆς

μόδας νὰ μεθοῦν τοὺς παπαγάλλους μὲ σαμπάνια ἢ μὲ μαδέρα. Καὶ κάνουν οἱ καϋμένοι νοστιμώτατο μεθύσι. Τραγωδοῦν καὶ χορεύουν τόσον ἀστεῖα,ὥστε οἱ πελάται χειροκροτοῦν καταγοητευμένοι καί....ἡ πελατεία αὐξάνει καταπληκτικῶς.

Ἀλλὰ τὸ ὡραιότερον ἀπ' ὅλα εἶνε τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον.

Κάποια κυρία ἑνὸς παπαγάλλου, ὀνομαζομένου Ζακώ, τὸν εἶχε ποτίσει πάρα πολλὴν σαμπάνια καὶ ἐκεῖνος φυσικὰ ἐμέθυσε χυδαιότατα, Ἤρχισε νὰ φωνάζῃ, νὰ τρέχῃ ἐδῶ κι' ἐκεῖ εἰς τὸ σαλόνι, νὰ τὰ κάνῃ ἄνω κάτω. Ἡ κυρία τὸν ἐβαρύνθη ἐπὶ τέλους καὶ μὲ φωνὴν αὐστηρὰν τοῦ εἶπε : «Κύριε, εἶσαι μεθυσμένος· θὰ κάμῃς καλὰ νὰ 'πᾶς νὰ κοιμηθῇς». Καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς μίαν γωνίαν ὅπου καὶ πραγματικῶς ἀπεκοιμήθη.

Μετά τινας ὥρας ἦλθε δι' ἐπίσκεψιν κάποιος παλαιὸς οἰκογενειακὸς φίλος. Ἡ κυρία εἶχεν ἐξέλθει, τὸν εἰσήγαγον εἰς τὸ σαλόνι καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ περιμείνῃ ὀλίγον. Ἀλλ' ἐνῷ ἀνέμενεν, ἔξαφνα μία ὠργισμένη φωνὴ ἠκούσθη εἰς τὸ δωμάτιον· «Κύριε, εἶσαι μεθυσμένος· θὰ κάμῃς καλὰ νὰ 'πᾶς νὰ κοιμηθῇς».

Ὁ ἐπισκέπτης, ταραγμένος, σηκόνεται, ἁρπάζει τὸ καπέλλο του, κι' ἀκόμη φεύγει.

Ἦτο πράγματι μεθυσμένος !

Τὴν ἑπομένην ἡ κυρία τοῦ Ζακὼ ἔλαβε μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν οἰκογενειακόν της φίλον εἰς τήν ὁποίαν ἐκεῖνος ἐζήτει συγγνώμην διότι παρουσιάσθη ἔτσι εἰς τὸ σπῆτι της. Ὡμολόγει ὅτι εἶχε πιεῖ λιγάκι παραπάνω κατὰ τὸ δεῖπνον, ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅτι δὲν θὰ ἐφαίνετο.

Τοῦ διηγήθησαν κατόπιν τὴν ἱστορίαν. Ἐγέλασε πολύ, ἀλλὰ τὸ πάθημα τὸν ὠφέλησεν· εἰς τὸ ἑξῆς ἔπινε πάντοτε τόσον, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ φόβον νὰ ἐννοηθῇ οὔτε ἀπὸ παπαγάλλον.

Ἀρκοῦν καὶ αὐτὰ περὶ τῆς μέθης τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ὡς βλέπετε εὑρίσκουν πολλὴν εὐχαρίστησιν εἰς τὸ πιοτό.

Ἄλλοτε ἄλλα ἀκόμη περιεργότερα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΛΥΣΙΣ

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ γρίφου εἶναι: Ὁ σ ο υ γ ι ᾶ ς μ ὲ τ ὸ λ ο υ ρ ὶ (ὡς οὐ γη h μὲ τὸ περὶ ὡς φεῖν [τὸ περὶ ὀσφὺν = τὸ λουρί]) Τὴν λύσιν ταύτην μᾶς ἀπέστειλαν οἱ : Λύρα τοῦ Ὀρφέως, Ἀρ. Σταυρόπουλος Ἠλίας Ἀρβανιτόπουλος. Κ Μπαλῆς, Ν. Χαραλάμπης Ἰ. Ζαγκλίφας, Φιλομαθὴς (δὲν τὸ ἐλάβομεν), Αἰθερογείτων Ὄλυμπος, Ἐργάνη Ἀθηνᾶ (δυσνόητος ὁ γρῖφος), Φρ. Πλεμὸν (δὲν θὰ τὰς ἐλάβομεν φαίνεται), Ἀθ Παπαθεοδώρου, Κ. Ἀναστασόπουλος, Ἀ. Μανοῦσος, Μόρτης Αἰγίου, Παλλὰς Ἀθηνη, Μ. Πιογκος (πολὺ βεβιασμένος). Χαμηλοζωσμένος (τὴν λύσιν: ὁ σ ο υ γ ι ᾶ ς μ ὲ τ ὸ π ε ρ ὶ ὀ σ φ ὺ ν, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἰπῇ τίποτε, τὴν ἔκαμε καὶ ἡ γάτα μας), Πρόεδρος Χασομερίας,Φρικαλέος Οὐραγκοτάγκος (θὰ χρησιμοποιήσωμεν ἀργότερον ἕνα ἢ δύο ἐκ τῶν σταλέντων), Ἀλίμενος Νάξος, Ροκαμβόλ, ὁ παραπονεμένος τῆς ὁδοῦ Πραξιτέλους τὸ τριαντάφυλλον μιᾶς κομβιοδόχης, Μ. Πρωτονοτάριος, ἡ γέφυρα τοῦ Εὐρίπου

Τὸ βραβεῖον λαμβάνει διὰ κλήρου ὁ ἐκ Λαρίσσης ἀποστειλας τὴν λύσιν μὲ τὸ ψευδώνυμον Λ ύ ρ α τ ο ῦ Ὀ ρ φ έ ω ς, ὅστις καὶ παρακαλεῖται ν' ἀναθέσῃ εἴ. τινα ἐνταῦθα νὰ τὸ ζητήσῃ ἐκ του γραφείου μας.

Σήμερον ὁ Οἰδίπους τύραννος προτείνει τὸ ἑξῆς αἴνιγμα:

Εἶμαι ἄρωμα ὡραῖον, ἂν μ' ἀφήσῃς ὅπως εἶμαι
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς κι' ἄλλο γράμμα μοῦ προ[σθέσῃς
Τὸν δὲ τόνον μου ἐπίσης ἐπὶ τῆς παραληγούσης θέσῃς,
Χώρα διαμελισμένη παρὰ τὴν Αὐστρίαν κεῖμαι.

Βραβεῖον διὰ κλήρου θὰ δοθῇ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Γ. Βώκου «Ὁ κύριος Πρόεδρος».

ΤΗΣ ΑΘΑΝΑΤΟΥ
ΧΑΛΙΜΑΣ
ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ
Ο ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΔΕΚΑΛΕΠΤΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ

ΣΥΡΜΟΙ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΥΡΜΩΝ

Ἐνδυμασία περιπάτου ἐξ ἐριούχου τριανταφυλλὶ πολὺ ἀνοικτοῦ. Ἡ φούστα καὶ ἡ τουνίκα πολὺ στεναί, γαρνίρονται δὲ διὰ λευκῆς μετάξης, δαντέλλας γκιποὺρ καὶ πλυσσὲ ἐξ ἀτλαζίου λευκοῦ.

Ζώνη ἐκ μαύρου βελούδου.

Πῖλος ἐκ μαύρου τουλίου καὶ πτερῶν. Εἰς τὴν μέσην μία πόρπη ἐκ στρᾶς.

Ἐνδυμασία ἐκ ποπελίνης χρώματος πρασινου μαραμένου. Γαρνίρεται δι' ἑνὸς ὡραίου γαλονίου κεντημένου.

Πῖλος ἐκ ρόδου τριανταφυλλὶ μὲ δύο μαύρας πτέρυγας.

—

Ἐνδυμασία ἐκ ταφτά, χρώματος τριανταφυλλί σωμόν. Γελέκι βλουζέ.Δαντέλλαις ρενεσάνς. Ἀντρεντὲ ἐκ γκιπούρ· τὰ ρεβὲρ ἐκ μεταξωτοῦ χρώματος λιλά.

Πῖλος ἐκ ψιάθου, μουσελίνης καὶ ἀνθέων.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ
ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΥ
58 - ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ - 58
ΚΑΠΕΛΛΑ
ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΠΕΜΠΕ
ΤΙΜΑΙ
ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Τὸ κατάστημα προσέλαβεν ἰδιαιτέραν τεχνίτριαν διὰ τὰ καπέλλα τῶν μικῶν
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 58